

SPRENDIMO „DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ BIUDŽETO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2017 m. vasario 7 d.

Parengto sprendimo projekto tikslas ir uždaviniai: Parengtas sprendimo projektas dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2017 metų biudžeto patvirtinimo. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 26 straipsnio 5 dalimi, Savivaldybės taryba biudžetą patvirtina per du mėnesius nuo valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo. Jeigu biudžetas laiku nepatvirtinamas, asignavimai metų pradžioje iki biudžeto patvirtinimo kiekvieną mėnesį negali viršyti 1/12 praėjusių metų biudžeto asignavimų.

Kupiškio rajono savivaldybės 2017 metų biudžeto projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 26 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, kitais norminiais teisės aktais, Savivaldybės tarybos sprendimais, Strateginio veiklos plano programomis, Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių pateiktomis pajamų prognozėmis, atsižvelgiant į 2016 metų Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų kasines ir faktines išlaidas, kreditinius įsiskolinimus ir 2016 metų nepanaudotų Savivaldybės biudžeto lėšų likučio dydį.

Dabartinis sprendimo projekte aptariamų klausimų reguliavimas: Savivaldybės biudžeto tvirtinimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

Sprendimo projekte numatyta: Patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės 2017 metų biudžetą – 15917402 eurus prognozuojamų pajamų, 16763698 eurus asignavimų, iš jų išlaidoms – 15369488 eurus ir turtui įsigyti – 1394210 eurų. Taip pat numatyta patvirtinti 430430 eurų Savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų įmokų ir 2016 metų biudžeto nepanaudoto lėšų likučio paskirstymą.

Kupiškio rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamos

Lyginant su 2016 metais dėl prognozuojamo pajamų augimo ir gyventojų pajamų mokesčio dalies, tenkančios savivaldybių biudžetams, didėjimo iki 78,17 proc. (2016 m. – 75,49 proc., 2015 m. – 72,8 proc.), 197,0 tūkst. eurų didėja 2017 metų Savivaldybės biudžeto finansinis rodiklis – prognozuojamos pajamos savarankiškoms funkcijoms vykdyti. Gyventojų pajamų mokesčio dalies, tenkančios savivaldybių biudžetams didėjimui įtaką turi Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtų teisės aktų pokyčiai – kultūros darbuotojų darbo užmokesčio padidinimas nuo

2016 m. liepos 1 d. – 90,0 tūkst. eurų, lėšų, skirtų minimaliai mėnesinei algai padidinti nuo 2016 m. liepos 1 d. iki 380 eurų įskaitymas – 107,0 tūkst. eurų, pajamų pokyčių korekcijoms dėl mėnesinio neapmokestinamojo ir papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio pakeitimų bei Valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo įsigaliojimo nuo 2017 metų sausio 1 d. – 16,0 tūkst. eurų. Todėl, įvertinus visus šiuos pakeitimus, Savivaldybės pajamos savarankiškajai funkcijai vykdyti lieka tokio pat dydžio kaip ir praėjusiais metais.

Tvirtinant 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius, įstatyme liko galioti nuostata, kuria patvirtintos savivaldybių prognozuojamos pajamos (įstatymo 8 priedas) negali būti keičiamos ir kuriomis savivaldybės privalo vadovautis rengdamos savo biudžetus.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija prognozuodama savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius vadovaujasi Savivaldybių biudžeto pajamų nustatymo metodika ir pagrindiniais demografiniais, socialiniais bei kitais rodikliais ir jų reikšmėmis.

1 lentelė

Rodikliai, turintys įtakos Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto prognozuojamų pajamų dydžiui

Rodiklio pavadinimas	2016 m.	2017 m.
Gyventojų skaičius (2015-01-01 ir 2016-01-01)	20756	20232
Pensinio amžiaus gyventojų skaičius	5029	4926
Vaikų skaičius nuo 0 iki 6 metų	1027	844
Vaikų skaičius nuo 7 iki 17 metų	2180	2030
Teritorijos plotas, ha	108010	108010
Užstatytos teritorijos plotas, ha	3270	3275
Savivaldybei priklausantių švietimo įstaigų bendras patalpų plotas, m ² (2016 m. – naudingas plotas)	47523	52650
Vietinių kelių ir gatvių ilgis, km (2014 m. ir 2015 m. pabaiga)	874	874

Į prognozuojamas pajamas neįskaitomos savivaldybių biudžetinių įstaigų gaunamos pajamos, vietinės rinkliavos, Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos bei pajamos, priskirtos pagal Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymą. Taip pat nuo 2017 metų dėl įplaukų nepastovumo į savivaldybių prognozuojamas pajamas neįskaičiuojamos įmokos už ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimą. Savivaldybių prognozuojamos pajamos skiriamos savarankiškai savivaldybių funkcijai vykdyti.

Nuo 2017 metų pakeistas Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas – faktiškai įplaukusias lėšas iš gyventojų pajamų mokesčio (kartu su lėšomis savivaldybių pajamų

mokesčiui išlyginti bei išlaidų struktūrų skirtumams, kuriuos lemia nuo savivaldybių veiklos nepriklausantys veiksniai) Valstybinė mokesčių inspekcija ne rečiau kaip kartą per mėnesį perveša Savivaldybės biudžetui patvirtintą GPM dalį (procentais). Iš valstybės išdo įplaukos nebus pervedamos.

2 lentelė

Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto visos prognozuojamos pajamos

Rodiklio pavadinimas	2015 m. pajamos (tūkst. Eur)	2016 m. pajamos (tūkst. Eur)	2017 m. prognozuojamos pajamos (tūkst. Eur)	2017 m. palyginti su 2016 m.	
				proc.	suma
<i>GPM procentinė dalis tenkanti savivaldybių biudžetams</i>	72,80%	75,49%	78,17%	3,6%	0
1. Pajamos iš mokesčių ir turto pajamos	3.848,7	3.905,0	4079,0	4,5%	174,0
iš jų: 1) GPM savivaldybių biudžetams	3.352,9	3.364,0	3.506,0	4,2%	142,0
2) nekilnojamojo turto mokestis	179,6	190,0	210,0	10,5%	20,0
3) žemės mokestis	225,9	260,0	210,0	-19,2%	-50,0
4) valstybinės žemės nuomos mokestis	57,9	58,0	75,0	29,3%	17,0
5) paveldimo turto mokestis	5,2	5,0	5,0	0,0%	0,0
6) valstybės rinkliavos	25,3	12,0	24,0	100,0%	12,0
7) palūkanos už depozitus	0,0	0,0	0,0	#DIV/0!	0,0
8) pajamos iš baudų ir konfiskacijos	0,2	0,0	3,0	#DIV/0!	3,0
9) turto realizavimo pajamos	1,2	16,0	46,0	187,5%	30,0
10) kitos pajamos	0,5	0,0	0,0	#DIV/0!	0,0
2. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija	1.025,8	957,0	643,0	-32,8%	-314,0
2.1. Apskaičiuota pajamų mažėjimui	1.025,8	957,0	642,0	-32,9%	-315,0
2.2. Gražintino, valstybės tarnautojams neišmokėto 15% darbo užmokesčio daliai išmokėti	0,0	0,0	1,0	#DIV/0!	1,0
3. GPM iš valstybės išdo	3.085,5	3.442,0	3.826,0	11,2%	384,0
3.1. Pajamoms iš GPM mokesčio išlyginti	1.713,8	1.860,0	2.066,0	11,1%	206,0
3.2. Išlaidų struktūros skirtumams išlyginti	1.371,7	1.582,0	1.760,0	11,3%	178,0
Savivaldybės pajamų šaltiniai savarankiškoms funkcijoms (1+2-3)	7.960,0	8.304,0	8548,0	2,9%	244,0
4. Planuojama valstybės biudžeto speciali tikslinė dotacija	5.624,0	5.548,7	5.660,8	2,0%	112,1
4.1. Valstybės deleguotoms funkcijoms finansuoti	1.730,8	1.763,9	1.850,0	4,9%	86,1
4.2. Krepšelio lėšoms finansuoti	3.864,3	3.752,0	3.725,6	-0,7%	-26,4
4.3. Tikslinės lėšos, mokiniams turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių	28,9	32,8	38,2	16,5%	5,4
4.5. Kitos tikslinės dotacijos ir lėšos	0,0	0,0	2,4	#DIV/0!	2,4
4.5.1. Kelių priežiūros programa	0,0	0,0	0,0	#DIV/0!	0,0
4.5.2. Padangų transportavimui iki atliekų naudotojo	0,0	0,0	2,4	#DIV/0!	2,4
4.5.3. Pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygoms gerinti	0,0	0,0	95,2	#DIV/0!	95,2
4.5.2. Neformaliajam vaikų švietimui	0,0	0,0	44,6	#DIV/0!	44,6

Rodiklio pavadinimas	2015 m. pajamos (tūkst. Eur)	2016 m. pajamos (tūkst. Eur)	2017 m. prognozuojamos pajamos (tūkst. Eur)	2017 m. palyginti su 2016 m.	
				proc.	suma
5. Planuojama valstybės biudžeto dotacija kapitalui formuoti	327,6	230,0	557,0	142,2%	327,0
5.1. Investicijų projektams finansuoti	327,6	230,0	557,0	142,2%	327,0
Valstybės biudžeto dotacijos (4+5)	5.951,6	5.778,7	6313,0	9,2%	534,3
6. Kitos pajamos	0,0	0,0	0,0	#DIV/0!	0,0
7. Biudžetinių įstaigų pajamos už teikiamas paslaugas	367,1	348,3	430,4	23,6%	82,1
8. Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa	59,4	59,3	74,0	24,8%	14,7
8.1. Mokestis už aplinkos teršimą	18,8	18,8	19,0	1,1%	0,2
8.2. Mokestis už valstybinius gamtos išteklius	26,1	26,0	40,0	53,8%	14,0
8.3. Medžiojamųjų gyvūnų mokestis	14,5	14,5	15,0	3,4%	0,5
9. Vietinės rinkliavos	294,8	305,0	456,0	49,5%	151,0
9.1. Komunalinių atliekų surinkimo	289,6	300,0	450,0	50,0%	150,0
9.2. Kitos vietinės rinkliavos	5,2	5,0	6,0	20,0%	1,0
Savivaldybių biudžetų pajamų kiti šaltiniai (6+7+8+9)	721,3	712,6	960,4	34,8%	247,8
Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	0	0	96,0	#DIV/0!	96,0
Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas	0,0	0,0	82,0	#DIV/0!	82,0
NVŠ programoms vykdyti ir administruoti	0,0	0,0	14,0	#DIV/0!	14,0
Visos prognozuojamos savivaldybės biudžeto pajamos, iš viso	14.632,9	14.795,3	15.917,4	7,6%	1122,1
<i>Nepanaudota pajamų dalis, trumpalaikiams įsipareigojimams buvusiems praėjusių metų gruodžio 31 dieną padengti</i>	<i>0,0</i>	<i>192,8</i>	<i>211,1</i>	<i>9,5%</i>	<i>18,3</i>
Iš viso prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos	14.632,9	14.988,1	16128,5	7,6%	1140,4
<i>Praėjusių metų nepanaudotas biudžeto lėšų likutis</i>	<i>314,9</i>	<i>219,1</i>	<i>953,2</i>		
Finansiniai įsipareigojimai (ilgalaikės paskolos)	932,8	49,5	0,0		
Savivaldybės biudžeto visi pajamų šaltiniai, iš viso	15.880,6	15.063,9	17081,7		
iš jų išlaidos finansiniams įsipareigojimams vykdyti (paskolų grąžinimas)	582,8	396,5	318,0		

Kupiškio rajono savivaldybei Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymu patvirtintas gyventojų pajamų mokestis – 3506,0 tūkst. eurų – didėja 142,0 tūkst. eurų, arba 4,2 proc., lyginant su prognozuojamu 2016 metams.

LR finansų ministerija pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio 2017 metais prognozuoja atsižvelgdama į numatomas gauti GPM pajamas 2016 metais, į įplaukų iš gyventojų pajamų

mokesčio santykio su darbo užmokesčio fondu dinamiką ir prognozuojamą metinį darbo užmokesčio fondo augimo rodiklį bei mokestinių pasikeitimų įtaką GPM pajamoms.

Lėšų, skirtų savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti, planuojama gauti 1760,0 tūkst. eurų t. y. 178,0 tūkst. eurų, arba 11,3 proc., daugiau nei planuota 2016 metais.

Iš valstybės išdo gyventojų pajamų mokesčio pajamoms iš GPM mokesčio išlyginti, Savivaldybei skiriama 2066,0 tūkst. eurų, t.y. 206,0 tūkst. eurų, arba 11,1 proc., daugiau nei planuota 2016 metais.

Savivaldybė, teikdama prognozuojamus 2017 metų duomenis nurodė, kad žemės mokesčio planuoja surinkti 270,0 tūkst. eurų, tačiau LR finansų ministerija į prognozuojamas pajamas įtraukė 210,0 tūkst. eurų t.y. 19,2 proc. arba 50,0 tūkst. eurų, mažiau nei planuota 2016 metais.

Nekilnojamojo turto mokesčio planuojama gauti 210,0 tūkst. eurų, t.y. 10,5 proc., arba 20,0 tūkst. eurų, daugiau nei planuota 2016 metais.

Savarankiškosios savivaldybės funkcijoms atlikti planuojama gauti 642,0 tūkst. eurų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija, skirta 100 proc. kompensuoti 2017 metams prognozuojamų palyginamaisiais dydžiais ir sąlygomis pajamų mažėjimą, palyginti su 2016 metų patvirtintomis pajamomis. Taip pat skirta 1,0 tūkst. eurų bendrosios dotacijos kompensacija valstybės tarnautojams 15 procentų apskaičiuoto gražintino neišmokėto darbo užmokesčio daliai išmokėti. Palyginus su 2016 metais bendrosios dotacijos kompensacija mažėja 32,9 proc., arba 315,0 tūkst. eurų.

Savivaldybės biudžetinės įstaigos planuoja surinkti 430,4 tūkst. eurų pajamų už suteiktas paslaugas, patalpų nuomą ir už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos bei kitose įstaigose.

Konkrečioms išlaidoms finansuoti Savivaldybei 2017 metais numatytos specialiosios tikslinės dotacijos iš valstybės biudžeto sudaro 6313,0 tūkst. eurų, iš jų: valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti – 1850,0 tūkst. eurų, mokinio krepšeliui finansuoti – 3725,6 tūkst. eurų, neformaliajam vaikų švietimui – 44,6 tūkst. eurų, 95,2 tūkst. eurų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygoms gerinti bei 38,2 tūkst. eurų specialios tikslinės dotacijos Kupiškio mokyklos „Varpelis“ mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.

3 lentelė

**Kupiškio rajono savivaldybei skiriamos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės
dotacijos**

Pajamų pavadinimas	Eil. Nr.	Patvirtinta 2016 m.	Projektas 2017 m.	Pokytis +, - (palyginus 2017 m. su 2016 m.)
1	2	3	4	5
Dotacijos (2+30)	1	5564661	5755958	191297
Speciali tikslinė dotacija einamiems tikslams (3+27+28)	2	5548661	5613800	65139
Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti (4+...+26)	3	1763861	1850000	86139
Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas	4	124900	122800	-2100
Socialinė parama mokiniams	5	239100	189700	-49400
Socialinės paslaugos	6	306600	371900	65300
Vaikų teisių apsauga	7	48900	49200	300
Jaunimo teisių apsauga	8	14300	14300	0
Darbo rinkos politikos priemonių ir gyventojų užimtumo programoms rengti ir įgyvendinti	9	140000	176900	36900
Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas	10	4000	100	-3900
Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	11	32746	38300	5554
Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo funkcijai atlikti	12	0	3500	3500
Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną	13	28816	29600	784
Gyventojų registro tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams	14	320	300	-20
Gyvenamosios vietos deklaravimas ir gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas	15	5840	5800	-40
Priešgaisrinė sauga	16	412400	444100	31700
Civilinė sauga	17	12659	11500	-1159
Karo prievolės ir mobilizacijos administravimas savivaldybėse	18	5400	5300	-100
Žemės ūkio funkcijoms atlikti	19	137800	141400	3600
Melioracija (išlaidos)	20	186000	181000	-5000
Savivaldybei priskirtai valstybinei žemei ir kitam valstybiniam turtui valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise	21	0	1.900	1900
Pirminė teisinė pagalba	22	8130	6400	-1730
Civilinės būklės aktų registravimas	23	21950	22000	50
Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė	24	7600	7600	0
Savivaldybėms priskirtiems archyviniais dokumentams tvarkyti	25	25800	25800	0
Duomenų teikimas valstybės pagalbos registru	26	600	600	0
Mokinio krepšeliui finansuoti	27	3752000	3725600	-26400
Kita tikslinė dotacija (29)	28	32800	38200	5400

Pajamų pavadinimas	Eil. Nr.	Patvirtinta 2016 m.	Projektas 2017 m.	Pokytis +, - (palyginus 2017 m. su 2016 m.)
1	2	3	4	5
Specialiųjų ugdymo poreikių turintiems mokiniams	29	32800	38200	5400
Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių (31+...+33)	30	16000	142158	126158
Padangų transportavimui iki atliekų naudotojo	31	0	2358	2358
Neformaliajam vaikų švietimui	23	16000	44600	28600
Pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygoms gerinti	33	0	95200	95200

Vadovaujantis 2017 metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 4 straipsnio 5 dalimi Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšos turi būti įskaitomos į Savivaldybės biudžetą. 2017 metų biudžete Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos sudaro – 96,0 tūkst. eurų, iš jų: projekto „Užterštos rezervuarų parko teritorijos Kupiškyje, Technikos g., sutvarkymas“ išlaidoms finansuoti – 39,0 tūkst. eurų, projekto „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas“ – 82,0 tūkst. eurų, neformaliojo vaikų švietimo programoms vykdyti – 14,0 tūkst. eurų.

Valstybės investicijų programoje numatytiems investiciniams projektas finansuoti numatoma gauti – 557 tūkst. eurų, suma nėra galutinė, todėl iki patvirtinat biudžetą gali keisti. Planuoja, kad 2017 metų Valstybės investicijų programoje bus patvirtinta:

Projektui „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato Kupiškyje, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, rekonstravimas“ – 257,0 tūkst. eurų.

Projektui „Sveikatingumo ir sporto komplekso Kupiškio mieste baseino statyba“ – 300,0 tūkst. eurų.

Savivaldybės biudžetas, ministerijoms patvirtinus įsakymus, bus papildytas lėšomis vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti bei vykdomiems investicijų projektams numatytomis Europos Sąjungos finansinės paramos lėšomis.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatas, kuriomis yra nustatyti reikalavimai savivaldybių biudžetams užtikrinti fiskalinę drausmę, 2017 metams numatomi savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai., t.y. Savivaldybės skola negali viršyti 70 proc. šio įstatymo 8 priede prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos Savivaldybės biudžetui sumos. Kupiškio rajono savivaldybės skola sudaro 58,3 proc. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymu patvirtintų prognozuojamų pajamų ir bendrosios dotacijos kompensacijos sumos. Nepanaudotas skolos limitas 2017 m. sausio 1 d. – 997,4 tūkst. eurų. Tačiau

savivaldybėms iškeliami reikalavimai dėl įsiskolinimų suvaldymo ir 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta, kad „savivaldybės, kurios biudžeto planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali būti teigiamas dydis“. Tai reiškia, kad nors pagal skolos limitus Savivaldybė gali skolintis, leidžiama skolintis tik paskolų perfinansavimui arba gražintos pagal grafikus sumos dydžiui.

Planuojama, tęstinių ir naujų investicinių projektų vykdymui bei Valstybės investicijų 2017-2019 metų programoje 2017 metams numatytiems investicijų projektams įgyvendinti finansuoti, panaudoti 2016 metų biudžeto nepanaudotą skolintų lėšų likutį – 190,7 tūkst. eurų.

Savivaldybės nuosavų lėšų trūkumo problemą, prisidėti prie 2017 metais įgyvendinamų investicijų projektų, gali spręsti pasinaudodamos dotacija iš Viešųjų investicijų plėtros agentūros. Dotaciją savivaldybės gali gauti projektams vykdomiems iš Regioninės plėtros, Sanglaudos ir Socialinio fondų.

Prognozuojamų pajamų struktūroje pagal pajamų rūšis planuojama, kad didžiąją dalį (62,5 proc.) sudarys pajamos, skirtos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms vykdyti, iš jų gyventojų pajamų mokesčio procentinė dalis – 68,6 proc., valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija – 0,6 proc., kiti biudžeto pajamų šaltiniai (biudžetinių įstaigų pajamos už teikiamas paslaugas, Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa, vietinės rinkliavos) – 9,0 proc. Planuojama, kad valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti sudarys 37,0 proc. visų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų.

Kupiškio rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidos

Planuojamos 2017 metų biudžeto išlaidos su 2016 metų savivaldybės biudžeto nepanaudotomis lėšomis – 17081,7 tūkst. eurų, iš jų asignavimai – 16763,7 tūkst. eurų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išaiškinimu Savivaldybės biudžeto asignavimams nėra priskiriamos išlaidos skirtos finansinių įsipareigojimų vykdymui (paskolų gražinimas). 2017 metais planuojama gražinti 318 tūkst. eurų ilgalaikių paskolų.

Sudarant 2017 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų projektą buvo atsižvelgiama į pasirašytas finansinių įsipareigojimų sutartis, biudžetinių įstaigų kreditinius įsiskolinimus už prekes ir paslaugas bei Savivaldybės finansines galimybes. Išlaidos Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms vykdyti – 10633,6 tūkst. eurų (2016 m. – 9285,1 tūkst. eurų), iš jų asignavimai – 10315,6 tūkst. eurų (2016 m. – 9235,1 tūkst. eurų) lyginant su planuotais 2016 metais didėja 14,5 proc., arba 1348,5 tūkst. eurų. Didėjimą lemia planuojami asignavimai Kupiškio miesto ir rajono gatvių apšvietimo rekonstrukcijai, iš jų – Kupiškio miesto Vytauto gatvės – 58,0 tūkst. eurų,

Vilniaus, Knygnešių ir B. Žekonio gatvių – 167,0 tūkst. eurų, Kapų gatvės – 27,0 tūkst. eurų bei Kupiškio rajono Virbališkių kaimo – 48,0 tūkst. eurų, Kupiškio m. Gedimino g. dalies remontui (sankryžos rekonstrukcijai Gedimino ir Jaunimo gatvėse) – 30,0 tūkst. eurų, dotacija UAB „Kupiškio autobusų parkas“ autobusui įsigyti – 25,0 tūkst. eurų bei dotacija VšĮ Kupiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centrai defibriliatoriui ir kardiografui įsigyti – 23,9 tūkst. eurų bei kitos priemonės.

Savivaldybės biudžetinės įstaigoms asignavimai skiriami atsižvelgiant į 2016 metų patvirtintą biudžetą, jo įvykdymą 2016 m. gruodžio 31 d. bei pateiktas projektines paraiškas. Įstaigų poreikis 2017 metams, išskyrus darbo užmokesčio fondą, tenkinamas vidutiniškai 76 proc.

Darbo užmokesčio fondas skaičiuojamas atsižvelgiant į einamaisiais metais valstybės tarnautojams ir darbuotojams nustatytas darbo apmokėjimo sąlygas. Nuo 2017 m. sausio 1 d. pakeistas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedas ir pradėta mažinti valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių kategorijų intervalus, taigi padidėja kai kurių valstybės tarnautojų pareigybių kategorijos. Taip pat nuo 2017 m. vasario 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, kuris taikomas darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis valstybės ir savivaldybių biudžetinėse įstaigose. Pagal naują darbo apmokėjimo įstatymą darbo užmokestis kvalifikuotiems darbuotojams ir specialistams didėja 3–5 procentais. Todėl, vertinant 2016 metų Savivaldybės biudžeto prognozuojamų pajamų surinkimą ir finansavimo iš Savivaldybės biudžeto galimybes, asignavimai visų biudžetinių įstaigų darbo užmokesčio fondui, kuris formuojamas iš savarankiškosioms funkcijoms vykdyti skirtų lėšų, 2017 metams nėra mažinamas. Tačiau, atsižvelgiant į pasikeitusias darbo apmokėjimo nuostatas, biudžetinėse įstaigose 2017 metų ketvirtame ketvirtyje galimas darbo užmokesčio fondo trūkumas. Asignavimų sumos kitoms išlaidoms, jeigu nėra įsiskolinimų, einamųjų biudžetinių metų ketvirtame ketvirtyje gali būti perskirstomos darbo užmokesčio išlaidoms.

Asignavimai iš specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti planuojami pagal valstybės institucijų ir įstaigų įsakymais patvirtintas sumas ir sudaro 1850,0 tūkst. eurų. Nuo 2017 metų Savivaldybei deleguojama nauja funkcija – neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo funkcija. Jai atlikti 2017 metais Savivaldybei skirti 3500 eurų.

Asignavimai iš mokinio krepšelio lėšų – 3725,6 tūkst. eurų (vienam sutartiniam mokiniui patvirtinta suma – 1059 eurų). Lyginat su 2016 metais mokinio krepšelio dydis vienam sutartiniam mokiniui padidintas 45 eurai. Į mokinio krepšelio padidinimą – 45 eurus – įskaičiuota: minimaliai mėnesinei algai pakelti iki 380 eurų, bibliotekininkų darbo užmokesčiui padidinti nuo 2016 m.

liepos 1 d., ir nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. 5 procentais padidintiems mokytojų, auklėtojų, priešmokyklinio ugdymo pedagogų atlyginimams mokėti 2017 metais.

Savivaldybės administracijos asignavimuose nepaskirstytas 128,0 tūkst. eurų mokinio krepšelio lėšų rezervas skirtas brandoms egzaminams organizuoti ir bendrojo lavinimo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumui užtikrinti bei pedagogų tarifinių atlygių koeficientams išlyginti nuo 2017 m. rugsėjo 1 d.

Asignavimai iš įstaigų gaunamų pajamų (socialinių paslaugų, papildomo ugdymo, turto nuomos, transporto, renginių organizavimo ir kitų paslaugų) – 465,3 tūkst. eurų – skirti numatytoms išlaidoms, susijusioms su šių paslaugų teikimu, finansuoti.

Investicinių projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos įgyvendinimui finansuoti ir Valstybės investicijų 2017–2019 metų programoje 2017 metais numatytiems projektams įgyvendinti (bendrojo finansavimo dalies užtikrinimui), planuojami asignavimai iš skolintų lėšų – 190,7 tūkst. eurų (2016 metų biudžeto nepanaudotas skolintų lėšų likutis) ir Savivaldybės biudžeto savarankiškųjų pajamų – 157,0 tūkst. eurų.

4 lentelė

Projektai, kuriems tvirtinant 2017 metų biudžetą skiriamos lėšos Savivaldybės bendrojo finansavimo daliai užtikrinti

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Lėšų suma (tūkst. eurų)	Finansavimo šaltinis
1.	Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato Kupiškyje, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, rekonstravimas	55,0	P
2.	Sveikatingumo ir sporto komplekso Kupiškio mieste baseino statyba	25,7	P
3.	Palėvenės buvusio dominikonų vienuolyno ansamblio restauravimas ir pritaikymas šiuolaikinės visuomenės socialiniams ir ekonominiams poreikiams	60,0	P
4.	Centrinės Kupiškio miesto dalies viešųjų erdvių modernizavimas ir pritaikymas bendruomenės veikloms	45,0	P
5.	Konteinerinės atliekų surinkimo sistemos tobulinimas ir vystymas Kupiškio rajone	50,0	B
6.	Pažeistų Kupiškio rajono savivaldybės kraštovaizdžio teritorijų tvarkymas	20,2	B
7.	Užterštos rezervuarų parko teritorijos Kupiškyje, Technikos g. sutvarkymas	7,7	B
8.	Pasiekti – paliesti – pajausti	21,3	B
9.	Socialinio būsto fondo plėtra Kupiškio rajono savivaldybėje	57,5	B
10.	Kupiškio miesto viešųjų erdvių sutvarkymas ir pritaikymas poilsiui, sveikatinimui, užimtumui	5,0	P
11.	Viešojo sektoriaus paslaugų, teikiamų Lietuvos – Latvijos pasienio regiono savivaldybėse, kokybės stiprinimas skatinant bendradarbiavimą bei keliant darbuotojų kompetencijas	2,0	B

Pastaba. P – skolintos lėšos, B – bendroms biudžeto reikmėms finansuoti.

Priėmus sprendimą galimos pasekmės (teigiamos, neigiamos). Neigiamų – nenumatoma. Teigiamos – užtikrintas vykdomų programų ir priemonių finansavimas.

Priėmus sprendimà keičiami ar panaikinami galiojantys Savivaldybės teisės aktai.
Turi būti papildytas numatomais vykdyti naujais investiciniais projektais Savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. TS-22 „Dėl ilgalaikės paskolos“.

Sprendimo projektà parengė Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja Reda Totorienė,
tel. (8 459) 35 508.

Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja

Reda Totorienė